

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 27. cikkének (4) bekezdése alapján közzétett értesítés a COMP/39.141 – Fiat ügyben

(2007/C 66/09)

1. BEVEZETÉS

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 9. cikke ⁽¹⁾ szerint azokban az esetekben, ahol a Bizottság olyan határozatot szándékozik elfogadni, amely a jogsértés megszüntetését írja elő, és az érintett vállalkozások olyan kötelezettségvállalásokat ajánlanak fel, hogy a Bizottság által számukra az előzetes értékelésben kifejezett elvárásoknak eleget tesznek, a Bizottság határozatával ezeket a kötelezettségvállalásokat a vállalkozások számára kötelezővé teheti. Az ilyen határozat elfogadható határozott időre is, és kimondja, hogy a Bizottság részéről semmilyen további intézkedés nem indokolt. Ugyanezen rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság közzé tesz egy tömör összefoglalót az ügyről és a kötelezettségvállalások fő tartalmáról. Az érdekelt felek észrevételeiket a Bizottság által meghatározott határidőn belül nyújthatják be.

2. AZ ÜGY ÖSSZEFOGLALÁSA

A szóban forgó ügy a Fiat által a független javítóműhelyek rendelkezésére bocsátott műszaki javítási információkkal kapcsolatos. A Bizottság által folytatott vizsgálat kimutatta, hogy a Fiat feltehetőleg jóval az 1400/2002/EK bizottsági rendeletben ⁽²⁾ lefektetett átmeneti időszak lejártával sem tette közzé a műszaki javítási információk bizonyos fajtáit. A bizottsági vizsgálat elindításának időpontjáig a Fiat – a Bizottság előzetes értékelése szerint – nem hozott létre olyan hatásos rendszert sem, amely lehetővé tenné a független javítóműhelyek számára, hogy szabadon hozzáférhessenek a műszaki javítási információkhoz. Annak ellenére, hogy a Fiat a bizottsági vizsgálat ideje alatt javított a műszaki információk hozzáférhetőségén, nevezetesen egy erre a célra tervezett weboldal („a TI-honlap”) 2005. júniusi létrehozásával, a független javítóműhelyek számára láthatólag még mindig nem volt elérhető az információk teljes köre.

A Bizottság 2006 decemberében elindította az eljárást és megküldte a Fiatnak az előzetes értékelést, amelyben előzetes véleményként kifejezte azzal kapcsolatos aggályait, hogy a Fiatnak az értékesítés utáni szolgáltatásokat ellátó partnereivel kötött megállapodásai megfelelnek-e az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének.

A Fiat által kötött szolgáltatási és alkatrész-forgalmazási megállapodások a Fiat szerződéses hálózataitól lényegében megkövetelik, hogy a márkával kapcsolatos javítási szolgáltatások teljes körét biztosítsák, a más és/vagy célirányosabb szolgáltatást nyújtani kívánó vállalkozásokat, valamint az önálló alkatrész-nagykereskedőket pedig kizárják. A Bizottság amiatt is aggodalmát fejezte ki, hogy az ilyen megállapodásokból eredő esetleges kedvezőtlen hatásokat tovább fokozhatta, hogy a Fiat a független javítóműhelyek számára nem biztosít megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz. A Bizottság előzetes elemzése szerint a fenti gyakorlat hozzájárulhatott ahhoz, hogy romlott a független javítóműhelyek piaci helyzete, ami a független alkatrész-nagykereskedők piacának zsugorodásához vezethetett, vala-

mint a fogyasztóknak is tetemes károkat okozhatott az alkatrész-vásárlások jelentős csökkenése, a javítási szolgáltatások árának emelkedése, a javító létesítmények vásárlókának csökkenése, az esetleg felmerülő biztonsági problémák és az innovatív javítóműhelyekhez való hozzáférés hiánya folytán.

Ezen felül amiatt, hogy a Fiat állítólag nem biztosít a független javítóműhelyeknek megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz, a Fiatnak az értékesítés utáni szolgáltatásokat ellátó partnereivel kötött megállapodásai nem élhetnek az 1400/2002/EK rendeletben biztosított mentességgel, hiszen a rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint a rendeletben biztosított mentesség nem alkalmazható azokban az esetekben, ahol a gépjárművek szállítói megtagadják a független piaci szereplőktől a hozzáférést bármilyen, az érintett gépjárművek karbantartásához és javításához szükséges műszaki információhoz, diagnosztikai vagy egyéb felszereléshez, szerszámhoz (beleértve minden idetartozó szoftvert), valamint képzéshez.

Végezetül a Bizottság arra az előzetes véleményre jutott, hogy – a műszaki javítási információkhoz való hozzáférés hiánya folytán – a Fiat és szerződéses javítóműhelyei között kötött megállapodások esetében valószínűleg nem lehet élni a 81. cikk (3) bekezdésében lefektetett kedvezményekkel sem. Lényegében úgy tűnik, a szerződéses javítóműhelyek kiválasztott hálózatának működésétől várható hatékonyságnövelés nem ellensúlyozza a versenyre gyakorolt jelentős kedvezőtlen hatásokat, amelyek abból erednek, hogy a független piaci szereplőknek nem biztosítanak megfelelő hozzáférést a márkával kapcsolatos műszaki javítási információkhoz, illetve ennek folyományaként abból, hogy a Fiat szerződéses hálózatai védve vannak a független javítási ágazat által gyakorolt versenyképességtől.

3. A FELAJÁNLOTT KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK FŐ TARTALMA

A Fiat kötelezettségvállalásokat ajánlott fel a Bizottságnak, hogy eleget tegyen az előzetes értékelésben kifejtett, versennyel kapcsolatos elvárásoknak. Javasolja, hogy a fenti kötelezettségvállalások 2010. május 31-ig maradjanak hatályban. Az alábbiakban ismertetjük a kötelezettségvállalások főbb elemeit.

3.1. A rendelkezésre bocsátandó műszaki információk

A rendelkezésre bocsátandó információk körét a független és a szerződéses javítóműhelyek közötti hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve határozza meg. Ennek értelmében a Fiat biztosítja, hogy a független javítóműhelyek számára is elérhetővé teszi az általa szállított gépjárművek javításához és karbantartásához szükséges összes olyan műszaki információt, szerszámot, felszerelést, szoftvert és képzést, amelyet akár saját maga, akár a Fiat nevében eljárva más az EU-tagállamokban a szerződéses javítóműhelyek és/vagy működő független importőrök rendelkezésére bocsát.

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 203., 2002.8.1., 30. o.

A „műszaki információk” körébe az 1400/2002/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése értelmében beletartozik minden olyan információ, amelyet a Fiat, Alfa Romeo és Lancia gépjárművek javításához és karbantartásához a szerződéses javítóműhelyek rendelkezésére bocsátanak. Ide sorolhatók például – a frissítésekkel együtt – azon szoftverek, hibakódok és egyéb paraméterek, amelyek a Fiat által javasolt beállítások kezdeti elvégzésekor és visszaállításakor szükségesek az elektronikus vezérlőegységek (ECU-k) működtetéséhez, a gépjármű-azonosító módszerek, az alkatrész-katalógusok, a gyakorlati tapasztalatból származó, jellemzően egy adott típust vagy (gyártási) tételt érintő problémákra kidolgozott megoldások, valamint a visszahívásról és egyéb, a szerződéses javítóhálózaton belül térítés nélkül elvégezhető javításokról szóló értesítések.

A szerszámokhoz való hozzáférés magában foglalja a hozzáférést az elektronikus diagnosztikai és egyéb, javításhoz szükséges szerszámokhoz és a hozzájuk tartozó, rendszeresen frissített szoftverekhez, valamint a fenti szerszámokhoz kapcsolódó, értékesítés utáni szolgáltatásokhoz.

A javasolt kötelezettségvállalások a Fiat és kapcsolódó vállalkozásai számára kötelező érvényűek, de a Fiat gépjárműmárkák független importőreit nem kötelezik közvetlenül. A Fiat ezért vállalta, hogy azokban a tagállamokban, ahol független importőrökön keresztül értékesít Fiat, Alfa Romeo és/vagy Lancia gépjárműveket, minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy szerződésben kötelezze a fenti vállalkozásokat, hogy lássák el a Fiatot minden olyan műszaki információval – illetve e műszaki információk nyelvi változataival –, amelyet az adott tagállamban a szerződéses javítóműhelyek rendelkezésére bocsátottak. A Fiat kötelezi magát, hogy az értesítés 3.2. pontjában lefektetett elvekkel összhangban a fenti műszaki információkat és nyelvi változatokat haladéktalanul felteszi a TI-honlapra.

A rendelet (26) preambulumbekzdése szerint a Fiat nem köteles a független javítóműhelyek rendelkezésére bocsátani olyan műszaki információkat, amelyek lehetővé tennék harmadik fél számára a fedélzeti lopásgátló készülék megkerülését vagy hatástalanítását és/vagy az elektronikus szerkezetek újrakalibrálását⁽¹⁾, illetve a gépjármű teljesítményét korlátozó szerkezetek szakszerűtlen kezelését. Mint az uniós jogszabályokban lefektetett kivételek esetében mindig, a (26) preambulumbekzdést is megszorítóan kell értelmezni, tehát amennyiben a Fiat indokolásul a fenti kivételre hivatkozik, amikor visszatartja a független javítóműhelyektől a műszaki információkat, egyben annak biztosítására is kötelezi magát, hogy a visszatartott információk köre csak a (26) preambulumbekzdésben meghatározott védelem nyújtásához szükségesre korlátozódjon, továbbá arra is, hogy az említett információk hiánya ne akadályozza meg a független gépjárműjavítókat abban, hogy a (26) preambulumbekzdésben meghatározott javítási műveletektől eltérő műveleteket is elvégezzenek, beleértve az elektronikus vezérlőegységen (ECU), a légszákon, a biztonsági öv előfeszítettségét meghatározó szerkezeten, illetve a központi zárrendszer elemein elvégzendő beavatkozásokat.

3.2. A médiumok

A rendelet 4. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a műszaki információkat a független javítóműhelyek szükségleteivel arányos módon kell hozzáférhetővé tenni. Ez magában foglalja azt is, hogy mind az információk átengedése, mind az

⁽¹⁾ Azaz az ECU-k eredeti beállításainak nem a Fiat által javasolt módon történő módosítását.

árképzés annak figyelembe vételével történik, hogy a független javítóműhelyek milyen mértékben használják fel az információkat.

A Fiat az 1996. után kibocsátott típusokra vonatkozó valamennyi műszaki információt felteszi a TI-honlapra, és biztosítja, hogy a TI-honlapon – illetve ennek jövőbeli jogutódján – az összes frissített műszaki információ folyamatosan rendelkezésre álljon. A Fiat ezen túlmenően folyamatosan biztosítja, hogy a honlap könnyen megtalálható legyen, és gondoskodik róla, hogy ugyanazt a teljesítményt nyújtsa, mint a szerződéses hálózatok számára nyújtott műszaki információs szolgáltatás egyéb módjai. Ha a Fiat vagy a Fiat nevében eljáró egyéb vállalkozás a szerződéses javítóműhelyek számára valamely európai uniós nyelven elérhetővé tesz egy adott műszaki információt, a Fiat gondoskodik róla, hogy az információ említett nyelvi változata is haladéktalanul felkerüljön a TI-honlapra.

A műszaki információk alábbi három típusa még nem található meg a TI-honlapon, bár a Fiat kötelezte magát, hogy 2007. december 31-ig felteszi őket:

- a műszaki információk helyi nyelvi változatai, amelyek jelenleg nincsenek még a Fiat tulajdonában, de amelyeket az érintett európai uniós tagállamokban működő független importőrei a Fiat rendelkezésére fognak bocsátani,
- a szerződéses javítóhálózaton belül térítés nélkül elvégzettetű javításokról szóló értesítések, valamint
- az értesítés 3.4 pontjában említett közvetítő (mediációs) központok jegyzéke.

A honlaphoz való hozzáférés díjrendszerét a Fiat a szerződéses javítóműhelyek számára biztosított teljes CD-ROM csomag éves előfizetési díjára alapozza, amely konkrétan 3 356 EUR; ehhez járul még 65 EUR az alkatrész-katalógusra és egy 134 EUR kiegészítő havi előfizetési díj a frissítésekre. Mindazonáltal a Fiat beleegyezését adja, hogy a rendeletben lefektetett arányossági követelmény tiszteletben tartása érdekében havi, napi és óránkénti időarányos lebontásban is biztosítja a hozzáférést; típusonként 3 EUR óránkénti, 22 EUR napi, illetve 350 EUR havidíj ellenében. A Fiat abba is beleegyezik, hogy a fenti hozzáférési díjrendszert fenntartja, és az Európai Unión belüli átlagos inflációs rátát meghaladó mértékben nem emeli a díjakat.

3.3. A minimumszabályok elve

A Fiat kötelezettségvállalásai nem sérthetik azokat a közösségi vagy nemzeti jogban megállapított, jelenlegi vagy jövőbeli követelményeket, amelyek kiterjesztik a Fiat által a független piaci szereplők rendelkezésére bocsátandó információk körét, és/vagy amelyek a fenti információk biztosításának kedvezőbb módozatait fektetik le.

3.4. Vitarendezés

Amennyiben egy független javítóműhely vagy ezek szövetsége kéri, a Fiat vállalja, hogy a műszaki információk rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban felmerülő viták megoldására elfogadja a közvetítéses vitarendezési mechanizmust. A közvetítés az azt kérő fél bejegyzett székhelye szerinti tagállamban, valamely elismert helyi közvetítő (mediációs) központ szabályai szerint folyik. A közvetítéssel a felek nem veszítik el jogukat, hogy keresetet nyújtsanak be az illetékes nemzeti bírósághoz.

4. FELHÍVÁS AZ ÉSZREVÉTELEK MEGTÉTELÉRE

A piaci tesztelés függvényében a Bizottságnak szándékában áll az 1/2003/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében elfogadni egy határozatot, amely megállapítja a fent összefoglalt és a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján ⁽¹⁾ közzétett vállalások kötelező jellegét. Az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a javasolt kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Ezen észrevételeknek a Bizottsághoz e közzététel dátumától számított egy hónapon belül be kell érkezniük. Az észrevételek a Bizottsághoz e-mailben (comp-infotech@ec.europa.eu), fax útján (fax: (32-2) 296 29 11), illetve a COMP/39.141 – Fiat hivatkozási szám feltüntetésével a következő címre küldhetők meg:

European Commission (Európai Bizottság)
Directorate-General for Competition (Versenypolitikai Főigazgatóság)
Antitrust Registry (Trösztellenes Hivatal)
J-70
B-1049 Brussels (Brüsszel)

Az eljárás során a jövőben szükségessé vagy célszerűvé válhat, hogy a kötelezettségvállalásokat felajánló felek számára rendelkezésre álljon egy összefoglaló, amely ezen értesítés nyilvánosságra hozatala után tett megjegyzéseket tartalmazza. Ezzel kapcsolatban kérjük, szíveskedjenek megjelölni, ha bármiféle bizalmas információt vagy üzleti titkot szerepeltetnek. A jogos kéréseket tiszteletben fogjuk tartani.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html